

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 111
Tarih: 29-01-2010

10/535

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Ülkemizde sık sık tartışılan, "TELİF HAKLARI" konusunda, müzik, sinema, tiyatro, edebiyat, bilim, kültür ve sanat alanında yaşanan sorunların araştırılması ve bu konuda gerekli çalışmaların yapılması için Anayasanın 98'inci, İktüzüğün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

1-M. NURİ YAMAN	MUŞ
2-GÜLTAN KIŞANAK	DİYARBAKIR
3-SELAHATTİN DEMİRTAŞ	DİYARBAKIR
4-EMİNE AYNA	MARDİN
5-AKIN BİRDAL	DİYARBAKIR
6-AYLA AKAT ATA	BATMAN
7-BENGİ YILDIZ	BATMAN
8-FATMA KURTULAN	VAN
9-HASİP KAPLAN	ŞIRNAK
10-HAMİT GEYLANİ	HAKKARİ
11-İBRAHİM BİNİCİ	ŞANLIURFA
12-MEHMET NEZİR KARABAŞ	BİTLİS
13-MEHMET UFUK URAS	İSTANBUL
14-OSMAN ÖZÇELİK	SİİRT
15-ÖZDAL ÜÇER	VAN
16-PERVİN BULDAN	IĞDIR
17-SEBAHAT TUNCEL	İSTANBUL
18-SEVAHİR BAYINDIR	ŞIRNAK
19-SIRRI SAKIK	MUŞ
20-ŞERAFETTİN HALİS	TUNCELİ

GEREKÇE

Müzik, sinema, tiyatro, edebiyat, bilim, kültür, sanat alanında telif haklarından, fikri sınai mülkiyet haklarına, patent, ticari marka ve ticari sırlar rejimi dâhil her alanda eser sahiplerinin hakları ihlal ediliyor.

Teknik ve bilişim alanında ki gelişmeler sonucu, dijital ortamdaki eserler olduğu gibi istenilen sayıda kopya edilebiliyor. Kopyadan kopya kolay çoğaltılmakta, dağıtılmakta, dijital medyada iletilmekte, elektronik posta ile artık milyonlarca cep telefonu ile telif hakkına konu olan bir eser postalanmakta, web aracılığı ile milyonlara ulaştırmaktadır. Başta müzik endüstrisi olmakla eser sahipleri zarar görmekte, artık yapımcılar albüm yapamaz duruma düşmüştür.

Yaşar Kemal'in, Orhan Pamuk'un, Elif Şafak'ın eserleri korsan olarak ertesi gün her yerde satılabilir. Sinema alanında bin bir emek ve büyük maliyetlerle çekilen filmler, Yılmaz güney'in "yol filmi" ekranların sevilen dizileri CD/DVD'lerle anında tezgâhlarda. Sezen Aksu'nun "Gülümse", Tarkan'ın "Şıkıdım" Şiwan Perwer'in "Xalepçe", Zülfü Livaneli'nin "Özgürlük" Ahmet Kaya'nın "Diyarbakır Türküsü" gibi binlerce eser MP3'lerde.

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin gelişmesiyle beraber telif hakları Internet'e taşınmıştır. Internet üzerindeki elektronik kaynak kullanımının son zamanlarda artması, bunların kontrolünü gerektirmiştir. Bu kontrol özellikle eser sahiplerinin hem maddi hem de manevi haklarını koruyacak şekilde sağlanmalıdır.

Sayısal filigran ve şifreleme ile haksız kullanımları kovuşturmaya ve bunlara karşı etkin bir koruma sağlamaya ilişkin çalışmalar engelleniyor. Fikri haklar yönünden yeni teknolojiler sayesinde geliştirilen dezavantajlar, bu teknolojilerden istifade edenler için bir avantaj oluşturmıştır.

Telif hakları, yazar ve sanatçıların kendi eserlerine sahip olma haklarının kanunda ifade edilmesidir. Telif hakları kanunları ülkeden ülkeye değişir. Türkiye'de telif hakları 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu (FSEK) ile korunur. Bu kanun, ilim ve edebiyat eserleri (bilgisayar programları dâhil), musiki eserleri, güzel sanat eserleri ve sinema eserlerini konu almaktadır.

Dijital ortamdaki eserlerin telif haklarının korunması problemine, şifreleme (encyrption), "metering" ve dijital imza gibi metotlarla teknoloji kendi çözümünü getirirken, Internet'in yaygın ve yoğun kullanıldığı gelişmiş ülkelerde hukuki zeminde bu metotlara destek olan yeni düzenlemelere gidilmiş veya bu yönde çalışmalar yapılmaktadır. Internet'in gelişmesi bütün dünyada büyük bir hızla devam ederken sorunlar çözülmedi.

Yazarların, sanatçıların, yazılım tasarımcılarının, ilgili kuruluşların, Kültür ve Turizm Bakanlığının çabaları da soruna çözüm getirmedi. Şifre, parola gibi izinsiz erişimi engelleyen tedbirleri aşmaya yarayan teknolojinin yasaklanması. Internet üzerindeki

eserlerin telif hakkı sahipleri, eserlerine izinsiz erişimi, şifreleme (encryption), parola vs. gibi tekniklerle engelleyebilirler. Bu koruma engellerini aşmak, telif hakkının ihlalidir. Böyle bir ihlalde kullanılabilecek her türlü aracın üretimi, ithali ve dağıtımı yasaklanabilir, yeni düzenlemelere gidilebilir. Servis sağlayıcıların potansiyel sorumluluğu var. Kullanıcılara ücret karşılığında İnternet erişimi sağlayan şirketlere İnternet servis sağlayıcıları olan (ISS)'lere sorumluluk getirilebilir. Telif hakları sorunu küresel olup, Türkiye bu konuda ev sahipliği yapacağı, dünyanın tanınmış sanatçılarının, uzmanların, kuruluşların, bileşim dünyasının da katılacağı uluslar arası bir konferans ile çözümü tartışabilir.

Bu nedenle bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulması gerekir.